

REDUCERET JORDBEHANDLING I ØKOLOGISK HAVRE

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Tysk studie fra 2016 viser muligt potentiale ved grøngødning kombineret med reduceret jordbehandling til etablering af vårsået havre. Havren kvitterer især ved forfrugten fodervikke. Valg af såmetode skal beslutt

Reduceret jordbearbejdning sættes også i økologisk sammenhæng lig med aktiv brug af grøngødning og mellemafgrøder. Den reducerede jordbearbejdning sparer brændstof og arbejdstid, hvis det lykkes.

Mellemafgrøden har følgende funktioner:

- Øget jordfrugtbarhed ved opsamling af næringsstoffer
- Konkurrence mod ukrudt
- Opretholdelse af biologisk aktiv jord
- Beskyttelse mod erosion

Et forsøg udført af Meike Grosse & Jürgen Hess, Universität Kassel-Witzenhausen viser, at udbyttet i havre kan opretholdes og øges ved brug af grøngødning og reduceret jordbearbejdning sammenlignet med pløjning i foråret uden efterafgrøde.

Efterafgrøderne/grøngødningen blev etableret efter vinterhvede, hvor der blev udført stubharvning med fuld gennemskæring i 10 cm dybde, og der blev anvendt rotorharvesæt til såning.

Det højeste udbytte blev høstet i det led, hvor fodervikken blevet harvet op og efterfølgende blev havren sået med rotorharvesæt. Se udbytter, efterafgrøde og såmetoder i tabel 1.

Tabel 1: udbytter ved forskellige kombinationer af mellemafgrøder og såmetoder

Efterafgrøde/grøngødning	Såmetode	Udbytte havre i hkg pr. ha
Fodervikke	Pløjning (25 cm) + rotorharvesåsæt	57,2
Fodervikke	Vingeskærsharve (11cm) + rotorharvesåsæt	59,1
Fodervikke	Skiveskærsmaskine med disksektion	56,4
Fodervikke	Direkte såning skiveskær uden jordbearbejdning	55,3
Gul sennep	Pløjning (25 cm) + rotorharvesåsæt	40,5
Gul sennep	Vingeskærsharve (11cm) + rotorharve	41,0
Persisk kløver	Pløjning (25 cm) + rotorharvesåsæt	52,6
Persisk kløver	Vingeskærsharve (11cm) + rotorharve	45,1
Sort brak	Pløjning (25 cm) + rotorharvesåsæt	48,8
Sort brak	Vingeskærsharve (11cm) + rotorharve	44,5

Meike Grosse & Jürgen Hess, Universität Kassel-Witzenhausen "TILMAN ORG"

Succes med reduceret jordbearbejdning

Succes forudsætter rettidig etablering af en kraftig grønngødning. Etableringsmetoden til hovedafgrøden skal vælges ud fra ukrudt og biomasse i grønngødning. Har grønngødningen været kraftig og har frosten dræbt planterne, kan det være, at man kan nøjes med minimal jordbearbejdning. Hvis vurderingen er, at der er for meget ukrudt, har man muligheden for at intensivere jordbearbejdningen. Havre sammen med fodervikke er et godt bud på afgrøder som muliggør en fremtidig form for reduceret jordbearbejdning i økologisk planteavl.

Indsatsen i 2018:

SEGES Økologi Innovation vil i den kommende vækstsæson udfører forskellige former for reduceret jordbearbejdning til etablering af vårafgrøde efter en efterafgrøde bestående af rajgræs, vintervikke og vinterraps. Målet er at sammenligne udvalgte teknikker/maskinløsninger til terminering af vækst i den overvintrende efterafgrøde og efterfølgende etablering af vårafgrøde uden pløjning.

Hold øje med LandbrugsInfo.dk og Facebook ([facebook.dk/segelokologi](https://www.facebook.com/segelokologi)) for faglige videoer og information om forsøg og demonstration i 2018.

© 2021 - SEGES Projektsitet